

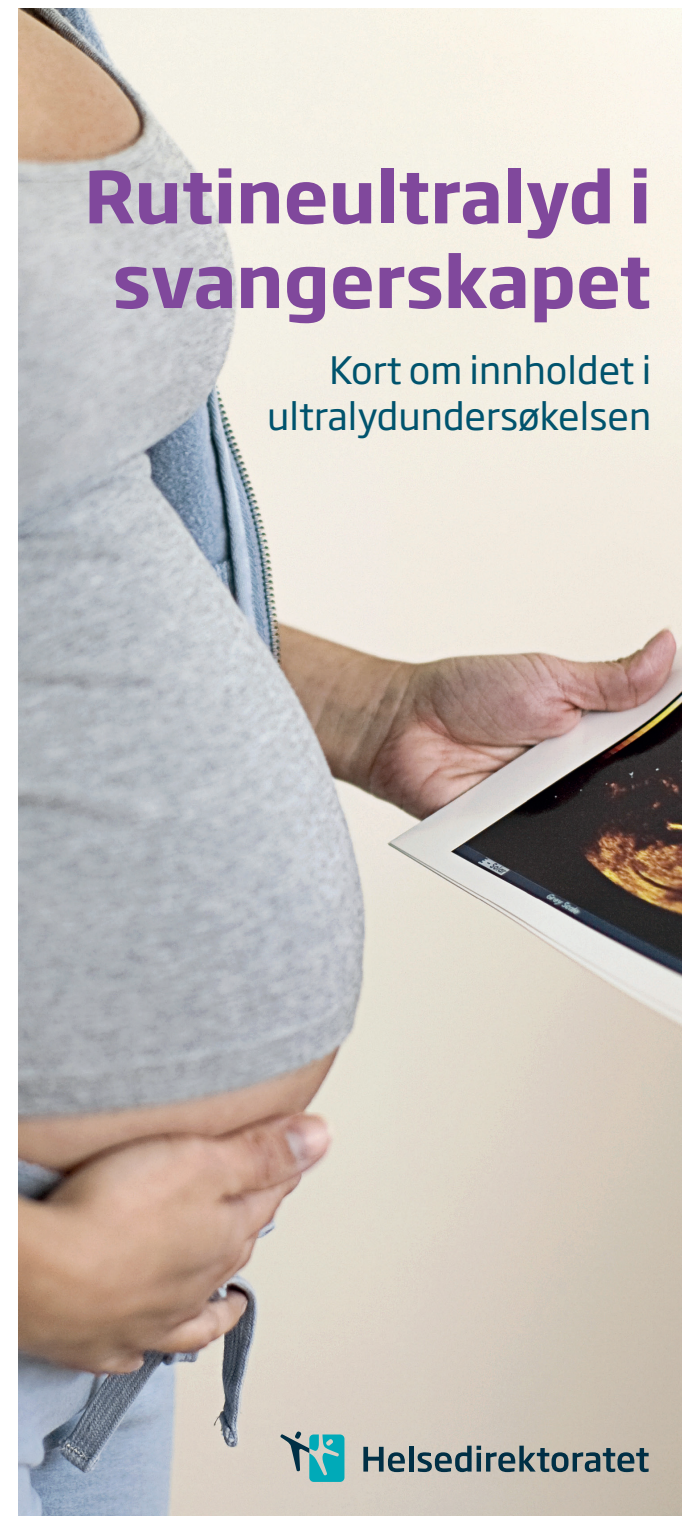
GREIT Å VITE

- Ultralydundersøkelsen tar ca. en halv time. Den blir utført av jordmor eller lege.
- Du kan ha med deg din partner eller annen ledsager. Det anbefales ikke å ta med barn til ultralydundersøkelsen.
- De fleste foreldre vil sette pris på å se ultralydbilder av fosteret, noe som tilstrebes av den som utfører undersøkelsen.
- Fosterets plassering i livmoren eller for eksempel fedme hos den gravide kan gi nedsatt bildekvalitet.
- Fosterets kjønn har som regel ingen medisinsk betydning, og opplyses derfor ikke rutinemessig.

På helsenorge.no finner du mer informasjon om svangerskap, fosterdiagnostikk og svangerskapsavbrudd.

Rutineultral lyd i svangerskapet

Kort om innholdet i ultralydundersøkelsen

Alle gravide får tilbud om en ultralydundersøkelse rundt uke 18 i svangerskapet. Ultralydundersøkelse i svangerskapsomsorgen har først og fremst et medisinsk formål. Hensikten med brosjyren er å gi deg informasjon om innholdet i ultralydundersøkelsen. Undersøkelsen er frivillig.

Kort om ultralyd

Ultralyd er høyfrekvente lydbølger som ikke kan høres av mennesker. I undersøkelsen føres et lydhode over den gravides mage, og med lydhodet sendes lydbølger inn i livmoren. Lydbølgene blir reflektert av foster, navlesnor og morkake, og fanges opp igjen av lydhodet. Ved hjelp av datateknikk kan en slik fremstille detaljerte bilder og målinger av fosteret.

Det er ikke påvist skader hos barn som følge av at det har vært undersøkt med ultralyd som foster.

Innhold i ultralydundersøkelsen

En ultralydundersøkelse innebærer en gjennomgang av foster og livmor for å få informasjon om:

- Svangerskapslengde og termin
- Antall fostre
- Morkakens plassering
- Fosterets utvikling og anatomi

Svangerskapslengde og termin

Svangerskapslengden kan anslås ut fra den gravides dato for siste menstruasjon. Ved bruk av ultralyd beregnes svangerskapslengden mer nøyaktig basert på målinger av fosteret.

Svangerskapslengde og termin dato er viktig å vite så nøyaktig som mulig for å kunne vurdere fosterets vekst og utvikling. Videre er dette avgjørende for håndtering av ulike tilstander som for eksempel tidlig fødsel og overtidig svangerskap.

En fødsel «til termin» vil si at fødselen inntreffer i tidsrommet fra 21 dager før til 14 dager etter termin dato. Omtrent 90 prosent av alle gravide føder innenfor denne perioden, og 6 prosent av de gravide føder på selve termin dato.

Antall fostre

Ultralydundersøkelsen viser om det er ett eller flere fostre. Flerlingsvangerskap følges opp med flere ultralydundersøkelser for å overvåke fostrenes vekst og utvikling.

Morkakens plassering

Ultralydundersøkelsen viser hvor morkaken er plassert i livmoren. En morkake som blir liggende ved fødselskanalen eller dekker denne helt (forliggende morkake) er til hinder for vaginal fødsel. Om morkaken ses nært fødselskanalen rundt uke 18, vil du få en ny ultralydundersøkelse senere i svangerskapet. I de fleste tilfeller vil morkakens avstand til fødselskanalen øke i takt med livmoren som vokser, slik at vaginal fødsel blir mulig.

Fosterets utvikling og anatomi

Ultralydundersøkelsen innebærer en gjennomgang av fosterets utvikling og anatomi. De fleste foster utvikler seg normalt. I enkelte tilfeller kan ultralydundersøkelsen gi mistanke om eller avdekke utviklingsavvik hos fosteret. Den gravide vil da bli tilbudt flere undersøkelser og oppfølging hos spesialister innen fostermedisin. Den som foretar undersøkelsen er pliktig til å informere den gravide om eventuelle utviklingsavvik.